

วิจารณ์และแนะนำหนังสือ

พรทิพย์ โรจนพิทยากร *

Pornthip Rochanapithyakorn

สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์. สำนักวิจัย. รายงานวิจัยเรื่อง บทบาทของ
องค์การบริหารส่วนตำบลต่อการสร้างชุมชนเข้มแข็ง. กรุงเทพฯ : สำนัก
วิจัย, 2545. 124 หน้า.

รัฐบาลได้ประกาศใช้พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วน
ตำบล พ.ศ. 2537 มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 2 มีนาคม 2538 ทำให้สภาตำบลตาม
กฎหมายลักษณะปกครองท้องที่ในส่วนที่อยู่นอกเขตเทศบาลและสุขาภิบาลมีฐานะ
เป็นนิติบุคคลโดยทันที โครงสร้างการบริหารใช้รูปแบบคณะกรรมการ ประกอบด้วย
ด้วย กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และแพทย์ประจำตำบลเป็นสมาชิกโดยตำแหน่ง และ
สมาชิกที่มาจากการเลือกตั้งของราษฎรในตำบลนั้น หมู่บ้านละ 2 คน อยู่ในวาระ
4 ปี โดยมีกำนันเป็นประธานและรับผิดชอบการปฏิบัติงานของสภาตำบล
สภาตำบลมีหน้าที่พัฒนาตำบลตามแผนโครงการและงบประมาณของตนเอง รายได้
ของสภาตำบลมาจากการจัดสรรภาษี ค่าธรรมเนียม ค่าปรับจากองค์การบริหารส่วน
จังหวัด หารายได้เอง และรับเงินอุดหนุนจากรัฐบาล สภาตำบลได้มีรายได้ไม่รวม
เงินอุดหนุนในปีงบประมาณที่ผ่านมาติดต่อกันสามปี เฉลี่ยไม่ต่ำกว่าปีละหนึ่งแสน
ห้าหมื่นบาท ให้กระทรวงมหาดไทยประกาศจัดตั้งเป็นองค์การบริหารส่วนตำบล
(อบต.) มีฐานะเป็นนิติบุคคลและเป็นรูปแบบการปกครองที่สะท้อนการกระจาย
อำนาจสู่ท้องถิ่นของรัฐบาลที่ให้อำนาจการบริหารงานแก่หน่วยงานปกครองท้องถิ่น

* บรรณารักษ์งานบริการ สำนักบรรณสารการพัฒนา สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

เพื่อให้ท้องถิ่นสามารถบริหารงานเพื่อแก้ไขปัญหาและพัฒนาท้องถิ่นด้วยตนเอง ตามอำนาจหน้าที่และมีอิสระในการตัดสินใจในสิ่งที่เกี่ยวข้องกับประชาชนในท้องถิ่นนั้นตามขอบเขตที่กฎหมายกำหนด วัตถุประสงค์ของงานวิจัยเพื่อศึกษา 1) การรับรู้ของประชาชนเกี่ยวกับการทำหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล 2) การตอบสนองความต้องการของประชาชนโดยองค์การบริหารส่วนตำบล และ 3) บทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลในการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน

งานวิจัยมีทั้งหมด 5 บท เริ่มด้วย บทที่ 1 เป็นบทนำที่กล่าวถึงความสำคัญและที่มาของปัญหาที่ทำการวิจัย วัตถุประสงค์ วิธีการศึกษา ขอบเขต ประโยชน์ของงานวิจัย นิยามศัพท์ บทที่ 2 แนวคิดและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องประกอบด้วยแนวคิดเกี่ยวกับการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล การพัฒนาชุมชนและความเข้มแข็งของชุมชน บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย ได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากประชาชนในเขตการปกครองขององค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 3,000 ตัวอย่างจาก 10 จังหวัดทั่วทุกภาคของประเทศ รวมทั้งผู้บริหาร อบต. อันได้แก่ ประธานกรรมการบริหารและปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 100 แห่ง เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล คือแบบสอบถาม ใช้สถิติพรรณนาและสถิติวิเคราะห์หลายตัวแปรเป็นเครื่องมือวิเคราะห์ข้อมูล บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล แยกเป็นประเด็นดังนี้ 1) ลักษณะของประชากรตัวอย่าง 2) การรับรู้ของประชาชนเกี่ยวกับโครงการขององค์การบริหารส่วนตำบล และการตอบสนองความต้องการของประชาชนในด้านต่าง ๆ โดยองค์การบริหารส่วนตำบล 3) ความเข้มแข็งของชุมชน 4) บทบาทของ อบต. ในการสร้างความเข้มแข็งให้แก่ชุมชนและ 5) บทบาทของ อบต. ในการจัดการปัญหาของชุมชน บทที่ 5 สรุปและข้อเสนอแนะ โดยสรุปประชาชนรับรู้เกี่ยวกับการทำหน้าที่ของ อบต. ในงานด้านพัฒนาสาธารณูปโภคมากที่สุด รองลงมาคืองานการพัฒนาสังคม-จิตใจ และการพัฒนาสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ ภารกิจที่ตอบสนองความต้องการของประชาชนมากที่สุดคือ การพัฒนาสาธารณูปโภค การพัฒนาสังคม-จิตใจ และการพัฒนาสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ ตามลำดับ นอกจากนี้ประชาชนเห็นว่า อบต. มีส่วนเสริมสร้างความเข้มแข็งให้ชุมชนในระดับน้อยถึงปานกลาง ตอนท้ายเป็นภาคผนวกรายชื่อองค์การบริหารส่วนตำบลที่เป็นตัวอย่างแบบสอบถามผู้บริหาร อบต. และแบบสอบถามประชาชน

สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์. สำนักวิจัย. รายงานผลการวิจัยเรื่องการ
ดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในการตอบสนองความต้องการ
ของประชาชนในด้านต่าง ๆ เพื่อนำไปสู่การพึ่งตนเอง. กรุงเทพฯ :
สำนักวิจัย, 2545. 125 หน้า.

การศึกษาบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) ในด้านต่าง ๆ
ตามอำนาจหน้าที่ที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วน
ตำบล พ.ศ. 2537 รวมทั้งการสนับสนุนให้ชุมชนพึ่งตนเองเป็นอีกบทบาทหนึ่งที่ยังต้องการ
การบริหารส่วนตำบลจะต้องให้ความสำคัญเพื่อสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชนอันจะนำ
ไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนต่อไป การวิจัยนี้เป็นกิจกรรมวิชาการส่วนหนึ่งของสถาบัน
บัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ที่จัดทำขึ้นเนื่องในโอกาสสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหาร
ศาสตร์ครบรอบ 36 ปี

เนื้อหาแบ่งออกเป็น 4 บท เริ่มจาก *บทที่ 1* บทนำ กล่าวถึงความสำคัญ
และที่มาของปัญหาที่ทำการวิจัย *วัตถุประสงค์* 1) เพื่อศึกษาการรับรู้ของประชาชน
เกี่ยวกับภารกิจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล 2) ศึกษาความต้องการของ
ประชาชนในการพัฒนาต่าง ๆ เปรียบเทียบกับการดำเนินงานขององค์การ
บริหารส่วนตำบล 3) ศึกษาบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลในการส่งเสริมให้
ชุมชนพึ่งตนเอง และ 4) ศึกษาปัญหาและอุปสรรคของการดำเนินงานของ อบต.
ในการตอบสนองความต้องการของประชาชนและในการส่งเสริมให้ชุมชนพึ่งตนเอง
ตามด้วยวิธีการศึกษา ขอบเขตของการวิจัย ประโยชน์ และนิยามศัพท์ *บทที่ 2*
ศึกษาความเป็นมา โครงสร้าง อำนาจหน้าที่ของ อบต. และความสำคัญของ
องค์การบริหารส่วนตำบล การตอบสนองความต้องการของประชาชนในด้านการจัด
การศึกษา การจัดบริการสาธารณสุข สิ่งแวดล้อม การบริหารและจัดการการ
ท่องเที่ยว และการส่งเสริมการเกษตรกรรม ตลอดจนการดำเนินงานที่นำไปสู่การ
พึ่งพาตนเองของชุมชน *บทที่ 3* วิธีดำเนินการวิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากประชาชน
ที่อยู่ในพื้นที่รับผิดชอบของ อบต. ในแต่ละภาครวม 420 ตัวอย่าง ใช้แบบสอบถาม
เป็นเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล สถิติที่ใช้วิเคราะห์คือสถิติพรรณนาและสถิติวิเคราะห์
หลายตัวแปร *บทที่ 4* ผลการวิเคราะห์ข้อมูล นำเสนอผลการศึกษาแยกเป็น

3 ประเด็นคือ การตอบสนองความต้องการของประชาชนในด้านต่าง ๆ โดย อบต. ความเข้มแข็งและการพึ่งตนเองของชุมชนและบทบาทของ อบต. ในการส่งเสริมให้ชุมชนพึ่งตนเองได้ โดยสรุปบทบาทของ อบต. ตามลักษณะงานที่ประชาชนรับรู้จากมากไปน้อยได้แก่การพัฒนาสาธารณสุขโรค การพัฒนาประชาธิปไตยและการเมือง การพัฒนาเศรษฐกิจของชุมชน การพัฒนาสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ การพัฒนาสังคม-จิตใจ ระดับความสามารถในการพึ่งตนเองของชุมชนอยู่ในระดับปานกลาง ผู้นำในการพัฒนาชุมชนในทัศนะของประชาชนคือ กำนันผู้ใหญ่บ้าน บทบาทของ อบต. ในการเสริมสร้างและสนับสนุนให้ชุมชนพึ่งตนเองได้อยู่ในระดับน้อยถึงปานกลาง ตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อระดับความสามารถในการพึ่งตนเองของชุมชนเรียงตามลำดับความสำคัญ ดังนี้ การมีกลุ่มที่มีความเข้มแข็งและมีกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง การช่วยเหลือเกื้อกูลภายในชุมชน การมีแหล่งรองรับผลิตผลของชุมชน และการมีผู้ทรงภูมิปัญญาเป็นที่ปรึกษา

อุดม ทูมโฆสิต และคณะ. **โครงการวิจัยเรื่อง การวัด การวิเคราะห์ และการพยากรณ์ฐานะทางการเงินการคลังขององค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) การแสวงหาตัวแบบและการประยุกต์ใช้เพื่อการพัฒนาการบริหารการคลังท้องถิ่นไทยในระดับตำบล.** กรุงเทพฯ: สำนักวิจัย สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, 2545. 803 หน้า.

การออกพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 มีผลให้สภาตำบลที่มีรายได้เฉลี่ยไม่น้อยกว่าปีละ 150,000 บาท ไม่รวมเงินอุดหนุนย้อนหลัง 3 ปี ถูกยกฐานะเป็นองค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) ในปี 2538 ซึ่งพระราชบัญญัติมีผลบังคับใช้เกิด อบต. ทั้งหมด 617 แห่ง จนถึงวันที่ 1 กรกฎาคม 2543 มีจำนวน อบต. ทั้งหมด 6,746 แห่ง การเปลี่ยนแปลงการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นด้วยการกระจายอำนาจสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่ว่าจะเป็นสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล จะประสบผลสำเร็จก็ต่อเมื่อองค์กรดังกล่าวมีการบริหารงานที่เข้มแข็งและมีฐานะการเงินมั่นคง ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงมุ่งศึกษาการบริหารการเงินการคลังของ อบต. โดยศึกษาวิธีที่เหมาะสมในการวัด

วิเคราะห์ และประเมินฐานะทางการเงินการคลังของ อบต. รวมทั้งค้นหาตัวแบบและเทคนิคที่จำเป็นต่อการวัด การวิเคราะห์และการพยากรณ์ฐานะทางการเงินการคลังของ อบต. ด้วย ระเบียบวิธีวิจัยเริ่มจากการวิจัยเอกสารเพื่อสร้างกรอบแนวคิดเทคนิคในการวิเคราะห์และพยากรณ์ฐานะทางการเงินที่สอดคล้องกับทฤษฎีและสภาพความเป็นจริงของท้องถิ่น ได้นำตัวแบบไปทำการทดสอบเชิงคุณภาพจากจำนวนตัวอย่าง อบต. ที่คัดเลือกไว้จำนวน 17 แห่ง เพื่อตรวจสอบยืนยันกรอบแนวคิดที่ได้จากการทบทวนวรรณกรรมว่ามีความเหมาะสมกับท้องถิ่นไทยมากน้อยเพียงใด จากนั้นนำตัวแบบที่ได้ไปทดสอบกับ อบต. ทั่วประเทศ โดยวิธีสุ่มตัวอย่างจาก อบต. ทั้ง 4 ภาค จำนวน 400 ตัวอย่าง

ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิจัยแยกเป็นประเด็นต่าง ๆ ดังนี้ คือ 1) ผลการวัดฐานะทางการเงินของ อบต. ซึ่งวัดโดยดัชนีดุลรายได้รายจ่ายของ อบต. ในแต่ละรอบปี 2) ผลการพยากรณ์รายได้ของ อบต. วัดโดยดัชนีดุลการเงิน ดัชนีขนาดรวมดัชนีการเปลี่ยนแปลงอัตราส่วนร้อยละ และดัชนีจำนวนเปรียบเทียบกับปีฐาน 3) ผลการค้นหาตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อรายได้ของ อบต. ใช้เทคนิคคอนจูมเวลาแบบทำให้เรียบสองชั้นของ Holt 4) ตัวแปรอิสระที่มีอิทธิพลต่อฐานะการเงินของ อบต. จำนวน 12 ตัว คือ (1) รายได้ที่ อบต. จัดเก็บเอง (2) รายได้ที่หน่วยงานอื่นจัดเก็บให้ (3) ภาษีที่ อบต. จัดเก็บเอง (4) ภาษีที่หน่วยงานอื่นจัดเก็บให้ (5) ค่าธรรมเนียมที่ อบต. จัดเก็บเอง (6) ค่าธรรมเนียมที่หน่วยงานอื่นจัดเก็บให้ (7) จำนวนประชากรในเขต อบต. (8) จำนวนโรงเรียนประถมศึกษา (9) จำนวนโทรศัพท์สาธารณะในเขต อบต. (10) ปริมาณผลิตภัณฑ์มวลรวมของ อบต. (11) จำนวนร้านค้าย่อยในเขต อบต. และ (12) ร้อยละของประชากรที่ประกอบอาชีพค้าขาย พร้อมข้อเสนอแนะเชิงนโยบายเพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติในการพัฒนารายได้รายจ่าย และระบบงบประมาณของ อบต. ต่อไป งานวิจัยมีทั้งหมด 10 บท แต่ละบทให้รายละเอียดชัดเจนและมีสรุปท้าย บทที่ 2 ถึงบทที่ 10 เป็นงานวิจัยที่สามารถตอบคำถามที่เป็นประเด็นอยู่ในขณะนี้ว่าควรยุบรวม อบต. หรือไม่

วิจัย รูปชาติ และ สังคม คุณคณากรสกุล. **โครงการสร้างสรรค์พลังแผ่นดิน : กรณีศึกษาเกษตรกรรมยั่งยืน**. โดย ศูนย์บริการวิชาการ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์. [กรุงเทพฯ]: ศูนย์, 2546. 97 แผ่น

การศึกษานี้เป็นชุดวิจัยของโครงการสร้างสรรค์พลังแผ่นดิน กรณีศึกษาเกษตรกรรมยั่งยืน สนับสนุนงบประมาณโดยมูลนิธิพัฒนาไท ภายในเล่มแบ่งเนื้อหาออกเป็น 5 บท ได้แก่ *บทที่ 1* บทนำ เป็นบทที่กล่าวถึงหลักการและเหตุผล วัตถุประสงค์ ขอบเขตในการศึกษา วิธีการศึกษา ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ และศัพท์ที่ใช้ในการศึกษา วัตถุประสงค์ของการศึกษาที่กล่าวไว้ใน *บทนี้* คือ 1. เพื่อจัดทำกรณีศึกษาด้านเกษตรยั่งยืน จำนวน 5 ชุมชน โดยพิจารณาปัจจัยที่ก่อให้เกิดความเข้มแข็ง กระบวนการเรียนรู้ของชุมชน และกระบวนการทำงานเป็นเครือข่าย และ 2. เพื่อค้นหาและเสนอแนะการเสริมสร้างขีดความสามารถของวิทยากรกระบวนการที่ประสบความสำเร็จในการพัฒนาเกษตรยั่งยืน *บทที่ 2* เป็นการนำเสนอแนวคิดด้านการพึ่งตนเอง แนวคิดด้านเศรษฐกิจพอเพียง และแนวคิดด้านเกษตรกรรมยั่งยืน *บทที่ 3* เป็นการเสนอผลการศึกษาชุมชนจำนวน 5 แห่ง ที่ใช้เป็นกรณีศึกษา คือ ชุมชนบ้านคำปลาหลาย จ.ขอนแก่น ชุมชนราชธานีไอศกรัง จ.อุบลราชธานี ชุมชนโรงเรียนโรงนา จ.อุบลราชธานี ชุมชนวัฒนธรรมคลองขมจีน (บ้านสาคลี) จ.พระนครศรีอยุธยา และชุมชนบ้านสระคูณ จ.บุรีรัมย์ โดยทำการศึกษาในด้านสภาพแวดล้อมของชุมชน กิจกรรมของชุมชน ความเข้มแข็งของชุมชนในมิติเกษตรกรรมยั่งยืนและแผนชุมชน *บทที่ 4* การสังเคราะห์ภาพรวมชุมชนเกษตรกรรมยั่งยืน นำเสนอรายงานเชิงวิเคราะห์ที่ครอบคลุมใน 5 ประเด็น คือ 1. ปัจจัยที่ทำให้เกิดความเข้มแข็งของชุมชน 2. ปัจจัยที่ก่อให้เกิดความยั่งยืนของการพัฒนา 3. ความจำเป็นและความสำคัญในการจัดทำแผนชุมชน 4. การวิเคราะห์กระบวนการในการได้มาซึ่งแผนชุมชน และ 5. การเชื่อมโยงแผนชุมชนกับแผนปฏิบัติการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง *บทสุดท้าย* เป็นการสรุปและเสนอแนะทั้งเชิงนโยบายและเชิงการจัดการ

นับเป็นงานวิจัยที่สามารถนำปัจจัยที่ค้นพบไปเป็นตัวแบบในการสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชนเพื่อที่สังคมไทยโดยรวมสามารถพึ่งตนเองได้

วุฒิสาร ตันไชย และคนอื่น ๆ. รายงานผลการศึกษาเรื่อง การให้ความช่วยเหลือชุมชนและหมู่บ้านในรูปแบบกองทุน เงินทุนหมุนเวียนและเงินอุดหนุน เพื่อพัฒนาอาชีพและส่งเสริมรายได้. เสนอสำนักงานงบประมาณ โดยสถาบันวิจัยและให้คำปรึกษาแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. กรุงเทพฯ: สถาบัน, 2546. 3 เล่ม

รายงานการวิจัยนี้แบ่งการนำเสนอออกเป็น 3 เล่ม เล่มแรกเป็นรายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์ เล่มที่ 2 เป็นบทสรุปสำหรับผู้บริหาร และเล่มที่ 3 เป็นภาคผนวก ที่รวบรวมกองทุน เงินทุนหมุนเวียน เงินอุดหนุน และกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองทั้ง 31 แห่งที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ นอกจากนั้นยังรวบรวมกองทุนที่อยู่ นอกขอบเขตการศึกษาอีกจำนวน 9 กองทุนด้วย โดยแต่ละกองทุนจะให้รายละเอียดในเรื่องหน่วยงานที่รับผิดชอบ ที่มาของกองทุน วัตถุประสงค์ กลุ่มเป้าหมาย การดำเนินงาน และหลักเกณฑ์การพิจารณาให้ความช่วยเหลือ

ภายในเล่มที่เป็นรายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์นั้นได้แบ่งการนำเสนอออกเป็น 5 บท โดยเริ่มจาก บทที่ 1 บทนำ ให้รายละเอียดในเรื่องหลักการและเหตุผล วัตถุประสงค์ในการศึกษาที่แบ่งออกเป็น 4 หัวข้อ คือ 1. เพื่อประเมินประสิทธิภาพ ประสิทธิผลโดยมุ่งเน้นผลผลิต ผลลัพธ์และผลกระทบของการดำเนินงานของกองทุนแต่ละประเภท 2. เพื่อประเมินสภาวะแวดล้อม ปัจจัยเกื้อหนุนและอุปสรรคที่มีผลต่อสัมฤทธิ์ผลในการดำเนินงานของกองทุนแต่ละประเภท 3. เพื่อประเมินความเหมาะสมของการจัดการทรัพยากรต่าง ๆ ของการดำเนินงาน และ 4. เพื่อพัฒนารูปแบบและโครงสร้างของเงินที่จัดสรรเพื่อการพัฒนาอาชีพและส่งเสริมรายได้ของประชาชนในท้องถิ่น ขอบเขตในการศึกษา จะเป็นการศึกษาผลการดำเนินงานของกองทุนจำนวน 6 กองทุน เงินทุนหมุนเวียน จำนวน 8 กองทุน เงินอุดหนุนจำนวน 16 กองทุน และกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง 1 กองทุน รวมทั้งสิ้น 31 กองทุน ที่มีลักษณะเพื่อพัฒนาอาชีพและส่งเสริมรายได้ในช่วงปีงบประมาณ 2542 ยกเว้นกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองที่เริ่มดำเนินการเป็นปีแรกในปีงบประมาณ 2544 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา จะมีทั้งศึกษาจากเอกสารและใช้แบบสอบถาม ตลอดจนการสนทนากลุ่มและสัมภาษณ์เชิงลึก การวิเคราะห์ข้อมูล ทำการวิเคราะห์ความ

สำเร็จระดับผลผลิตและผลที่ได้รับ วิเคราะห์ความซ้ำซ้อนของกองทุน วิเคราะห์ผลกระทบของกองทุนต่อครัวเรือนและชุมชน บทที่ 2 เป็นวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องโดยนำเสนอแนวคิดในการประเมินผล แนวคิดการสร้างตัวชี้วัดสำหรับการประเมินผล แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการพึ่งตนเองในทางเศรษฐกิจของชุมชน แนวคิดเรื่องการพัฒนายั่งยืน แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพชีวิต และแนวคิดเกี่ยวกับการสร้างรายได้ บทที่ 3 เสนอผลการศึกษาในแต่ละกองทุนในส่วนของผลผลิต ผลลัพธ์และผลกระทบที่เกิดจากเงินกองทุน บทที่ 4 เป็นบทที่ว่าด้วยการศึกษาการให้ความช่วยเหลือเพื่อการส่งเสริมอาชีพและพัฒนารายได้โดยภาพรวม และ บทสุดท้าย เป็นข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงแก้ไขศักยภาพรวมทั้งในระยะสั้นและระยะยาว ตลอดจนข้อเสนอแนะเชิงกลยุทธ์

สมบูรณ์วัลย์ สัตยารักษ์วิทย์ และคนอื่น ๆ. การศึกษาเปรียบเทียบ สถานภาพการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในองค์การของประเทศไทย บางประเทศในกลุ่มอาเซียน และประเทศสหรัฐอเมริกา. เสนอสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ โดย คณะสถิติประยุกต์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์. (กรุงเทพฯ): คณะ, 2545. 1 เล่ม

การศึกษาในครั้งนี้เป็นการศึกษาสภาพการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในองค์การของประเทศไทย ประเทศในกลุ่มอาเซียนที่มีสภาพภูมิศาสตร์ สภาพทางสังคมและวัฒนธรรมที่คล้ายคลึงกับประเทศไทย 2 ประเทศ คือประเทศฟิลิปปินส์และประเทศสิงคโปร์ และประเทศสหรัฐอเมริกาซึ่งเป็นเสมือนต้นแบบที่ประเทศต่าง ๆ ถือเป็นแบบอย่าง โดยที่รายงานในเล่มนี้แบ่งเนื้อหาของการนำเสนอออกเป็น 9 บท ได้แก่ บทที่ 1 เป็นบทนำ เสนอความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา วัตถุประสงค์ของการศึกษา ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ และภาพรวมของรายงาน บทที่ 2 เสนอแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง บทที่ 3 เสนอกรอบแนวคิดและวิธีการศึกษา บทที่ 4 ถึง บทที่ 7 เป็นการรายงานผลการศึกษาของประเทศไทย ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ และสหรัฐอเมริกา แต่ละประเทศนำเสนอใน 6 หัวข้อ คือ ข้อมูลขององค์การ บุคลากรด้านเทคโนโลยี การใช้คอมพิวเตอร์ การพัฒนาระบบงาน การประยุกต์ใช้

เทคโนโลยี และบทบาทของเทคโนโลยีสารสนเทศในองค์การ บทที่ 8 เป็นการเปรียบเทียบผลการศึกษาของทั้ง 4 ประเทศใน 6 ด้านที่ทำการศึกษา และ บทสุดท้าย เป็นการเปรียบเทียบตัวบ่งชี้สถานภาพหรือความก้าวหน้าในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศขององค์การของทั้ง 4 ประเทศ รวมทั้งบทสรุปและข้อเสนอแนะที่ได้จากการศึกษา

นับเป็นการศึกษาที่จะเป็นประโยชน์ต่อแนวทางในการพัฒนาบุคลากรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในธุรกิจเอกชนของประเทศไทยที่เผชิญกับการแข่งขันที่รุนแรงขึ้นตลอดเวลา

